

จดหมายข่าว

เพื่อการเตือนภัย ด้านมาตรฐาน

ภายใต้โครงการสร้างระบบข้อมูล และองค์ความรู้ด้านมาตรฐาน
ระบบการจัดการและการเตือนภัย

มาตรฐานใหม่องค์กร จัดการเพื่อความโปร่งใส

ปีที่ 12 ฉบับที่ 106 เดือนสิงหาคม 2565

มาตรฐานใหม่สำหรับระบบข้อมูลที่ให้บริการ TPP
องค์กรชั้นนำทั่วโลก ผลักดันมาตรฐานลดระยะในอวกาศ
แนะนำข้อกำหนดทางวิชาการสำหรับแอปสุขภาพ

ISSN 2228-9925

จดหมายข่าวเพื่อการเตือนภัยด้านมาตรฐาน

ภายใต้โครงการสร้างระบบข้อมูล และองค์ความรู้ด้านมาตรฐานระบบการจัดการและการเตือนภัย

กอง บก. ขอกล่าวสวัสดิ์ท่านผู้อ่าน “จดหมายข่าวเพื่อการเตือนภัยด้านมาตรฐาน” สำหรับบทความที่น่าสนใจประจำเดือนสิงหาคม 2565 ทีมงาน INTELLIGENCE UNIT ได้สรุปบทวิเคราะห์เรื่องมาตรฐานใหม่สำหรับระบบข้อมูลที่ให้บริการ TPP และองค์กรชั้นนำห่วงใยโลก ผลักดันมาตรฐานลดระยะเวลาการ STANDARD WARNING ได้แก่ มาตรฐานใหม่ องค์กรจัดการเพื่อความโปร่งใส และแนะนำข้อกำหนดวิชาชีพสำหรับแอปสุขภาพ สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณดำเนินการโครงการสร้างระบบข้อมูลและองค์ความรู้ ด้านมาตรฐานระบบการจัดการ และการเตือนภัย หรือ Intelligence Unit

กอง บก.

ปีที่ 12 ฉบับที่ 106 เดือนสิงหาคม 2565

Management System Certification Institute (Thailand): MASCI
1025, 2nd 11th 18th Floor, Yakult Building,
Phaholyothin Road, Phayathai, Phayathai, Bangkok
10400, Thailand
Tel. (+662) 617-1727-36 Fax. (+662) 617-1708
www.masci.or.th

มาตรฐานใหม่สำหรับระบบข้อมูลที่ทำให้บริการ TPP

ภาวะการระบาดของ COVID-19 ทำให้ผู้คนทั่วโลกต่างเร่งปรับตัวเข้าสู่ยุคดิจิทัลมากขึ้น ทำให้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมากและช่วยอำนวยความสะดวกในการลดการติดต่อโดยตรงระหว่างบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แนวโน้มของการชำระเงินได้เปลี่ยนจากการใช้เงินสดไปเป็นการทำธุรกรรมทางการเงินแบบออนไลน์ และกลายเป็นส่วนสำคัญของชีวิตประจำวัน รวมถึงการดำเนินธุรกิจซึ่งขาดไม่ได้เช่นกัน และกระแสดิจิทัลที่เป็นแนวโน้มที่จะยังคงเพิ่มมากขึ้นแม้ว่าการระบาดของ COVID-19 จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น การใช้ผู้ให้บริการการชำระเงินบุคคลที่สาม (Third-Party Payment: TPP) เช่น PayPal จึงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และถึงแม้ว่าจะเป็นวิธีที่สะดวกในการชำระเงิน แต่การใช้งานที่เพิ่มขึ้นย่อมนำมาซึ่งความเสี่ยงด้านความปลอดภัยที่มากขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ด้วยเหตุนี้ ไอเอสโอจึงได้พัฒนามาตรฐานใหม่สำหรับระบบข้อมูลที่ให้บริการ TPP ขึ้นมาและเผยแพร่เพื่ออำนวยความสะดวกในการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างปลอดภัยเมื่อเดือนมิถุนายน 2564 ที่ผ่านมา

ผู้ให้บริการ TPP เป็นบริการที่ช่วยให้ลูกค้าสามารถรับชำระเงินออนไลน์ได้โดยไม่ต้องมีบัญชีผู้ค้า แต่เมื่อพูดถึงความปลอดภัย ความจริงที่ว่ามีการมีคนกลางเข้ามาก็อาจเพิ่มความเสี่ยงของการฉ้อโกงใน

กระบวนการการชำระเงิน ซึ่งมาตรฐานใหม่ของไอเอสโอมีส่วนช่วยในการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นดังกล่าว

มาตรฐาน ISO 23195, Security objectives of information systems of third-party payment services มีวัตถุประสงค์ด้านความปลอดภัยของระบบข้อมูลของบริการชำระเงินของบุคคลที่สาม การจัดทำรายการข้อกำหนดและคำจำกัดความที่ตกลงกันในระดับสากล โมเดลโครงสร้างเชิงตรรกะสองแบบ และรายการวัตถุประสงค์ด้านความปลอดภัยเพื่อให้แน่ใจว่ามีความเกี่ยวข้องสูงสุด แบบจำลองโครงสร้างเชิงตรรกะ สันนิษฐาน ภัยคุกคาม ซึ่งวัตถุประสงค์ด้านความปลอดภัยในเอกสารนี้มีการอ้างอิงตามแนวทางปฏิบัติจริง

ทั้งนี้ ไอเอสโอตระหนักดีว่าผู้ให้บริการ TPP พยายามลดความเสี่ยงจากการฉ้อโกงการชำระเงินอย่างต่อเนื่อง มาตรฐานนี้จึงทำหน้าที่เป็นส่วนเสริมที่แข็งแกร่งสำหรับมาตรการที่มีอยู่แล้ว

ISO 23195 ได้รับการพัฒนาโดยคณะอนุกรรมการ SC 2, Financial services, security ของคณะกรรมการวิชาการ ISO/TC 68, Financial services ภายใต้คณะอนุกรรมการวิชาการ ISO/TC 68/SC 2 โดยมีเลขานุการคือ BSI ซึ่งเป็นสถาบันมาตรฐานแห่งชาติของประเทศสหราชอาณาจักร

ที่มา: <https://www.iso.org/news/ref2698.html>

องค์กรชั้นนำห้วงอวกาศ ผลิตต้นมาตรฐานลดขยะในอวกาศ

ภารกิจของงานบนอวกาศทำให้วงโคจรของเราเต็มไปด้วยเศษซากอวกาศกว่า 900,000 ชิ้น เช่น จรวดและดาวเทียมเก่าๆ ซึ่งก่อให้เกิดความเสี่ยงเป็นอย่างมากต่อภารกิจบนอวกาศ ชิ้นส่วนอวกาศเหล่านั้นมาจากงานด้านโทรคมนาคม ความมั่นคงแห่งชาติ และวิทยาศาสตร์ด้านอวกาศ ทำให้เมื่อต้นปี 2564 ผู้นำโลกกลุ่ม G7 เรียกร้องให้ทุกประเทศทำงานร่วมกันเพื่อทำความสะอาดและสนับสนุนให้ร่วมมือกับไอเอสโอเพื่อช่วยสร้างอนาคตที่ดีกว่า การจัดอันดับของ Space Sustainable Rating (SSR) ที่เพิ่งเปิดตัวเมื่อเร็วๆ นี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงสภาวะของสภาพแวดล้อมใกล้โลกหรือบนอวกาศ ความคิดริเริ่มระดับโลกนี้ นำโดยสภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum: WEF) ร่วมกับ European Space Agency, Space Enabled Research Group ที่ MIT Media Lab และ University of Texas at Austin และ Bryce Tech มาตรฐานไอเอสโอเป็นหนึ่งในชุดแนวทางสากลที่ใช้ในแนวทางระดับอุตสาหกรรมนี้ ซึ่งรวมถึงมาตรฐาน ISO 24113 ที่โดดเด่นที่สุด คือ ISO 24113, Space systems – Space debris mitigation requirements ซึ่งเป็นมาตรฐานระบบอวกาศ ที่เป็นข้อกำหนดการลดขยะในอวกาศ และ

มาตรฐาน ISO 26900, Space data and information transfer systems – Orbit data messages ซึ่งเป็นระบบข้อมูลอวกาศและการถ่ายโอนข้อมูล เกี่ยวกับข้อความข้อมูลวงโคจร ผู้จัดการของคณะกรรมการไอเอสโอของผู้เชี่ยวชาญที่พัฒนามาตรฐานสำหรับการบรรเทาเศษซากในอวกาศและผู้อำนวยการมาตรฐานที่ American Institute of Aeronautics and Astronautics (AIAA) กล่าวว่าความคิดริเริ่มเช่นนี้มีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาเรื่องเศษซากในอวกาศที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากพื้นที่เป็นทรัพยากรที่ใช้ร่วมกันทั่วโลก การทำงานร่วมกันระหว่างประเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญในการลดการสร้างเศษซากใหม่ ซึ่งจะส่งผลให้การจราจรเพิ่มขึ้น มาตรฐานสากลไอเอสโอจึงมีบทบาทสำคัญในการให้คำแนะนำแก่องค์กรเกี่ยวกับวิธีที่องค์กรต่างๆ สามารถมีส่วนร่วมในความพยายามทำความสะอาดอวกาศ SSR จะทำการส่งเสริมพฤติกรรมที่มีความรับผิดชอบมากขึ้นในอวกาศผ่านองค์กรที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ด้วยความโปร่งใสด้วยวิธีการกำหนดคะแนนให้กับภารกิจอวกาศตามมาตรการตัวชี้วัดต่างๆ และหนึ่งในมาตรการเหล่านั้นคือการปฏิบัติตามแนวทางสากลสำหรับการลดขยะในอวกาศ

ซึ่งรวมถึงมาตรฐานจำนวนหลายฉบับ ซึ่งมาตรฐานดังกล่าวไม่ใช่โครงการแรกๆ ที่มุ่งเป้าไปที่การทำความสะอาดอวกาศอย่างใดก็ตาม สิ่งนี้เป็นระบบการจัดระดับนานาชาติ ระบบแรกที่สุดคล้องกับแนวทางปฏิบัติขององค์การสหประชาชาติเพื่อความยั่งยืนระยะยาวของกิจกรรมนอกอวกาศ (Guidelines for the Long-Term Sustainability of Outer Space Activities) ที่จะทำให้เกิดความปลอดภัยและความยั่งยืนสำหรับอวกาศของเรา ไอเอสโอมีประวัติศาสตร์อันยาวนานในการพัฒนามาตรฐานสำหรับอวกาศ ซึ่งมีการใช้หลายร้อยรายการในภารกิจอวกาศทั่วโลก มาตรฐานสากลสำหรับอวกาศได้รับการพัฒนาโดยคณะกรรมการวิชาการไอเอสโอ ISO/TC , Aircraft and space vehicles ผ่านคณะกรรมการ SC 13, Space data and information transfer systems และ SC 14, Space systems and operations โดยมีเลขานุการ ISO/TC 20 และคณะกรรมการที่สวดคณะดังกล่าวจัดขึ้นโดย ANSI ซึ่งเป็นสถาบันมาตรฐานแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา

ที่มา: <https://www.iso.org/news/ref2708.html>

Standard Warning

มาตรฐานใหม่ องค์กรจัดการ เพื่อความ โปร่งใส

เคยนำเสนอบทความ เรื่อง “สร้างความเชื่อมั่นในความโปร่งใสขององค์กรด้วยคู่มือ ISO 37001” มาแล้วซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับมาตรฐานระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบนที่ไอเอสโอพัฒนาขึ้นมาเนื่องจากตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาคอร์รัปชันในระดับโลกซึ่งทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นตามภาคเศรษฐกิจ เพื่อให้แนวทางการปฏิบัติที่ดีเพื่อต่อต้านการคอร์รัปชัน

ตัวอย่างเช่น การประกาศนโยบายการต่อต้านการให้และรับสินบน มีความมุ่งมั่น การควบคุมและการฝึกอบรมบุคลากร รวมทั้งมีการประเมินความเสี่ยง การตรวจสอบวิเคราะห์สถานการณ์ธุรกิจ การควบคุมทางการเงิน การค้า และการทำสัญญา มีการรายงาน การเฝ้าติดตาม การสืบสวน และการทบทวน รวมถึงมีการแก้ไขปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อันเป็นการส่งเสริมให้มีการจัดการลดความเสี่ยงด้านการทุจริตติดสินบนจากกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงาน

นอกจากนี้ ความโปร่งใสขององค์กรส่วนหนึ่งต้องเกิดจากธรรมาภิบาลซึ่งเกี่ยวข้องกับการแสดงความรับผิดชอบและส่งเสริมวัฒนธรรมของการแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยและตรงไปตรงมา เพื่อจัดการกับความสำคัญของการมีวิธีการที่ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพซึ่งพนักงานสามารถรายงานข้อกังวลเกี่ยวกับการกระทำผิดได้ ดังนั้น ไอเอสโอจึงได้พัฒนาและเผยแพร่มาตรฐานใหม่ล่าสุดเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดการการแจ้งเบาะแส

เมื่อปลายเดือนกรกฎาคม 2564 ไอเอสโอได้เผยแพร่มาตรฐานที่มีชื่อว่า ISO 37002, Whistleblowing management systems – Guidelines ซึ่งเป็นมาตรฐานระบบการจัดการการแจ้งเบาะแสซึ่งให้แนวทางสำหรับการนำไปใช้ การจัดการ การประเมิน การบำรุงรักษา และปรับปรุงระบบการจัดการที่แข็งแกร่งและมีประสิทธิภาพสำหรับการแจ้งเบาะแส ซึ่งสามารถใช้ได้กับองค์กร

ทุกประเภท ทุกขนาด รวมทั้ง SMEs และองค์กรที่ดำเนินงานระหว่างประเทศ

มาตรฐานดังกล่าวใช้หลักการ 3 ประการ คือ ความไว้วางใจ ความเป็นกลาง และการคุ้มครอง ซึ่งครอบคลุมการระบุและการรายงานข้อกังวล ตลอดจนวิธีประเมินและจัดการข้อกังวลดังกล่าว การใช้งานตามมาตรฐานนี้ไม่เพียงแต่จะช่วยลดหรือป้องกันการสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นเท่านั้น แต่ยังช่วยให้มั่นใจว่าสอดคล้องกับนโยบายขององค์กรและการะงูกพันทางกฎหมายและทวงส้วงคมด้วย

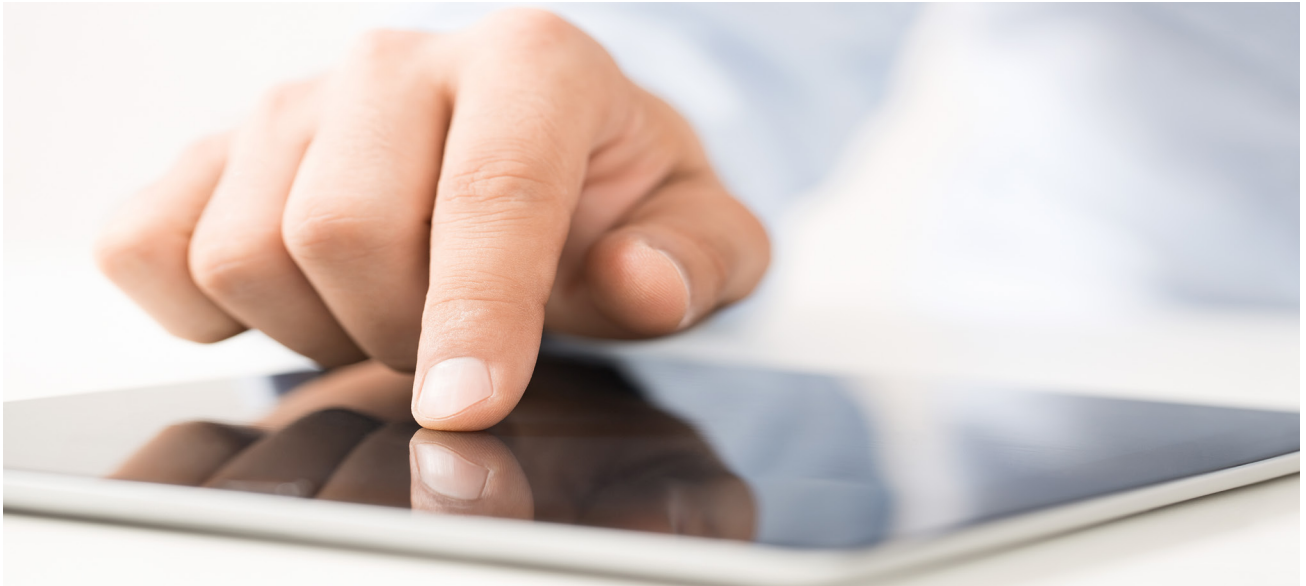
วิม แวนเดอ เคอทโฮฟ ผู้ประสานงานของคณะทำงานไอเอสโอที่พัฒนามาตรฐานกล่าวว่า การนำมาตรฐาน ISO 37002 ไปใช้จะช่วยสร้างความไว้วางใจระหว่างองค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยทำให้มีการป้องกันการทุจริตที่แข็งแกร่งยิ่งขึ้นหนึ่งเขากล่าวว่าธรรมาภิบาลและความโปร่งใสจำเป็นต้องทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกมั่นใจในการรายงานข้อกังวลใด ๆ ของการกระทำผิดโดยไม่ต้องกลัวว่าจะมีผลเสียตามมา

ดังนั้น การจัดการกระบวนการดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งมาตรฐานใหม่ ISO 37002 สามารถช่วยได้ โดยการให้คำแนะนำเกี่ยวกับระบบการจัดการการแจ้งเบาะแสที่แข็งแกร่งและมีประสิทธิภาพ และวิธีดำเนินการในวิธีที่ดีที่สุดที่เป็นไปได้

ที่มา:

<https://www.iso.org/news/ref2703.html>

The logo for the Intelligence Unit features the text "Intelligence Unit" in a pink, serif font, centered within a green, horizontally-oriented oval border.

แนะนำข้อกำหนดทางวิชาการสำหรับแอปสุขภาพ

ปัจจุบันนี้ โทรศัพท์มือถือเป็นสิ่งที่ไม่อาจขาดได้ในชีวิตประจำวัน และเราสามารถใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีจากโทรศัพท์มือถือมาช่วยทำให้การใช้ชีวิตและความเป็นอยู่รวมถึงสุขภาพของเราดีขึ้นได้ด้วยการใช้แอปพลิเคชันหลายอย่างที่สามารถตอบโต้ภัยให้เราได้ ตั้งแต่การนับแคลอรีไปจนถึงการติดตาม COVID-19

ปัจจุบัน เรามีแอปสุขภาพจำนวนรายการนับไม่ถ้วนในท้องตลาด และผู้คนยังคงต้องการใช้แอปเหล่านั้นเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ อย่างไม่มีที่สิ้นสุด อย่างไรก็ตาม หลายคนสามารถเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่มีความละเอียดอ่อนสูงได้ ในขณะที่คนอื่นๆ อาจเสนอคำแนะนำที่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เสมอไป ดังนั้น เพื่อประเมินคุณภาพและความน่าเชื่อถือของแอปเหล่านั้นอย่างมีประสิทธิภาพ ไอเอสโอจึงได้พัฒนาและเผยแพร่ข้อกำหนดทางเทคนิค (TS) ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว

ข้อกำหนดทางเทคนิค ISO/TS 82304-2, Health software – Part 2: Health and wellness apps – Quality and reliability ISO/TS 82304-2 เป็นซอฟต์แวร์ด้านสุขภาพ ที่เกี่ยวข้องของคุณภาพและความน่าเชื่อถือ ทำให้สามารถรวบรวมและสร้างบนพื้นฐานของหลักเกณฑ์และข้อกำหนดสำหรับแอปโดยองค์กรด้านสุขภาพในท้องถิ่นและระดับชาติหลายแห่งทั่วโลก เพื่อให้แน่ใจว่าปลอดภัย เชื่อถือได้ และมีประสิทธิภาพ

เอกสารข้อกำหนดทางวิชาการดังกล่าวได้รับการแนะนำโดยสหภาพยุโรปในชุดเครื่องมือของสหภาพยุโรปสำหรับแอปติดตาม COVID-19 เพื่อ “กรองแอปด้านสุขภาพที่มีคุณภาพและน่าเชื่อถือ” คำแนะนำนี้ให้ชุดข้อกำหนดที่ตกลงกันในระดับสากล เพื่อประเมินแอปด้วยวิธีการให้คะแนนในลักษณะเดียวกับ “สัญญาณไฟจราจร” 3 สีตามหัวข้อ การกำกับเช่นนี้ทำให้ผู้ใช้งานและผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพเปรียบเทียบแอปได้อย่างง่ายดาย

ข้อกำหนดทางเทคนิคจะช่วยให้อุตสาหกรรมแอปด้านสุขภาพตระหนักถึงศักยภาพในการจัดการโรคเรื้อรัง การแก้ไขปัญหาวิถีชีวิตที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพ และสนับสนุนประชากรสูงอายุ นอกจากนี้ ยังมีเครื่องมือที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการใช้แอปสุขภาพที่มีคุณภาพดีซึ่งมีปริมาณด้านการรักษาพยาบาลที่มีมากขึ้น แต่ยังมี ความเหลื่อมล้ำในด้านคุณภาพและการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ

ISO/TS 82304-2 ได้รับการพัฒนาโดยคณะกรรมการวิชาการของไอเอสโอ ISO/TC 215, Health informatics ร่วมกับ IEC/TC 62, Electrical equipment in medical practice, of the International Electrotechnical Commission (IEC) โครงการนี้ นำโดย คณะกรรมการมาตรฐานยุโรป (CEN)

ที่มา: <https://www.iso.org/news/ref2704.html>